

aldeles ikke udtalt noget som helst nedsettende om Hr. Ballin, det er der ingen Grund til. Hr. Ballin arbejder efter de bedste Mønstre i Storindustriens Tjeneste, det er det, jeg har paapeget. Ballin har ved Bankernes Hjælp til Raadighed Masser af Penge. Den Virksomhed, han har udfoldet her i Landet — og den kom det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel) mærkværdigvis heller slet ikke ind paa —, er den, at efterhaanden som Ballins Forretning er blevet større og mægtigere, er de gamle Garverier blevet nedlagt, de er forsvundet. I gamle Dage var der i hver eneste Købstad 1, 2, 3 eller flere Garvere. Disse smaa private næringsdrivende er forsvundet, gaaet til Bunds, bukket under i Kampen med den store Sæmmenslutning af Penge og tekniske Hjælpemidler, som Hr. Ballin raader over. Jeg ved ikke, om jeg skal gaa til Valg sammen med Hr. Ballin, det kender jeg aldeles ikke noget til. Det er meget muligt, at Hr. Ballin i politisk Henseende staar mig nærmere, end f. Eks. det ærede Medlem fra Assens staar mig. I saa Henseende taler det til Hr. Ballins Ære, for det tyder dog i alt Fald paa, at Manden har social Forstaaelse. Og det tror jeg for Resten ogsaa; efter det Kendskab jeg har til ham, kan jeg sige, at han sikkert ser noget anderledes paa hele dette Spørgsmaal end det ærede Medlem fra Assens. Jeg tror, at Hr. Ballin, hvis han vil sige sin Hjertens Mening, ganske sikkert er paa det rene med, at den store industrielle Udvikling naturnødvendigt maa føre til, at Samfundet overtager saadanne Virksomheder som den, han selv driver. Han har for Resten en Gang personlig sagt til mig: De kan være overbevist om, at jeg anstrenger mig til det yderste for at lave en Mønsterfabrik, som det skal blive en Fornøjelse for Staten at overtage. Jeg tror, det er fuldstændig rigtigt, at han bestræber sig i saa Henseende.

Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) søgte at gaa fuldstændig uden om det, der hedder Kritik af det bestaaende Samfund, og det forstaar jeg saa uhyre godt. Jeg indser nemlig meget vel, at det ærede Medlem, som er Repræsentant for den velhavende Bondestand her i Landet, hører til dem, der staar fjernest fra al moderne social Bevægelse. Den velhavende Bondestand vil alle Dage være Socialismens og Socialdemokratiets uforsonlige Modstander, derom nærer jeg aldeles ikke nogen Tvivl, og det ærede Medlem og hans Meningsfæller vil derfor

ikke høre efter de Røster, der stiger op fra Afgrunden, før de maaske en Gang vækker det ærede Medlem paa en ganske anden Maade, end jeg har forsøgt at gøre det her ved denne Lejlighed (Klaus Berntsen: Skulde det være ved Revolution?) Meget muligt! Lad nu Krigen være en 2—3 Aar til, saa faar det ærede Medlem at se, hvordan Verden udvikler sig. Jeg skal ikke profetere noget i saa Henseende, men lad blot Krigen være en 2—3 Aar til, lad yderligere al denne Elendighed og Jammer skylle ind over Verden, tror det ærede Medlem da ikke, at der paa Bunden af Folkene slumrer mange, mange mørke Tanker og ogsaa skæbnsvangre Beslutninger, som meget godt kan komme til Udbrud? Det ærede Medlem skal aldeles ikke tage saa uhyre let paa den Bevægelse, som i Øjeblikket gaar hen over Verden. Det har man ogsaa gjort andre Steder; det ærede Medlem kan tro, at Czaren og hans Venner har set endnu mere overlegent paa det Spørgsmaal end det ærede Medlem, men de er vaagnet til en helt anden Verden end den, de drømte sig.

Det eneste reelle Bidrag, det ærede Medlem (Klaus Berntsen) gav til selve Spørgsmaalet om Monopolernes fremtidige Stilling, var, at han spurgte mig, hvorledes Staten skulde faa Penge til at overtage disse Virksomheder. Jeg kan ikke indse, at det kan volde store Vanskeligheder at skaffe de økonomiske Midler til Veje, man overtager jo ikke værdiløse, men tværtimod meget værdifulde Virksomheder. Jeg skal i saa Henseende henvise det ærede Medlem til Spørgsmaalet om Tobaksmonopolet; det er en Kendsgerning, at de første, som meldte sig og vilde være med, da der var Tale om Tobaksmonopol, var en af de største Banker her i Landet. Den Slags Virksomheder er det ikke vanskeligt at faa Penge til, det kan vi være sikre paa, især hvis de garanteres af Staten. For øvrigt vil jeg til Slutning sige til det ærede Medlem fra Assens, at det undrer mig — og det samme gælder med Hensyn til det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds —, at han ikke med et Ord omtalte Spørgsmaalet om Tobaksmonopolet, da dette Spørgsmaal dog er saa brændende. Hvorfor taler man ikke om det, det er dog aldeles uundgaeligt, at det kommer frem paa Valgtribunerne? Nu ved vi, at det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) i en Artikel i Bladet „Tiden“ ret klart har taget Standpunkt for et Tobaksmonopol, eller i alt Fald har udtalt, at det var hans Opfattelse, at vi stilede hen